

1. december 2017

Sagsnr.
2017-0058095

Dokumentnr.
2017-0058095-13

Sagsbehandler
Søren Berg

Tilsynsrapport over anmeldt undervisningstilsyn på Fyrtårnet d. 30.november 2017

Tilsynets formål

Tilsynet skal sikre, at undervisningen i dagbehandlingstilbuddet eller anbringelsesstedet står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 1.

Oplysning om institutionen:

A. Navn, skolekode og overenskomstpart på Dagbehandlingstilbud	
Fyrtårnet Skolekode 101 620 Fyrtårnet har haft en undervisningsoverenskomst med Københavns Kommune siden 2001. Sidste reviderede udgave er fra 2013.	
B. Pædagogisk-psykologisk rådgivning:	C. Samarbejdsrelationer med lokale skoler
Københavnske elever betjenes af den sagsansvarlige psykolog fra elevens bopælsområde. Udenbys elever af PPR i Vanløse.	Behandlingskolernes skoler i Vanløse benytter sig af prøveretten på den nærliggende skole Katrinedal. Samarbejdet består bl.a. af sparringsmøder faglærerne imellem omkring prøvefagene, ligesom Skolelederne på Katrinedal skole og Fyrtårnet mødes for at forberede prøverne sammen inden prøveafvikling. Fyrtårnets elever går op til afgangsprøven på Linde Allé, men Katrinedal skole fører tilsyn med

Visitation og Tilsyn

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN nummer
5798009386311

	<p>prøverne.</p> <p>Katrinedal skole udfærdiger afgangsprøverne til Behandlingsskolernes elever</p>
--	---

D. Institutionsbeskrivelse

Dagbehandlingsskolen Fyrtårnet har indskrevet 47 elever på tilsynsdagen. Fyrtårnet tilrettelægger den faglige undervisning i forhold til den enkeltes behov, og tilsvarende arbejdes der behandlingsmæssigt med den enkelte elevs personlige og sociale udfordringer. Undervisning og behandling foregår i en struktureret hverdag i forudsigelige rammer.

Fyrtårnet ligger i Vanløse, med gode transportforbindelser, og de grønne områder ved Damhussøen lige i nærheden. På skolen forefindes idrætsfaciliteter, legepladser og egen svømmehal.

Fyrtårnets lokaler er indrettede specielt til målgruppen, med både åbne rum til fællesskab og hjørner til individuel fordybelse. Fyrtårnet har alle faglokaler til rådighed på matriklen.

Undervisningen foregår i mindre klasseværelser med højst 8 elever, og skolen har en normering således, at der er 1 voksen pr. 2 elever. Alle medarbejdere har erfaring med elevernes problematikker og videreuddannes løbende. Behandlingen er omdrejningspunktet for elevens trivsel, og den tilrettelægges af elevens faste psykolog i tæt samarbejde med pædagoger og lærere.

Der er foruden skoleleder og pædagogisk leder, tilknyttet 3 psykologer til skolen.

E. Målgruppebeskrivelse:

Fyrtårnets målgruppe:

Fyrtårnets elever er normalt begavede børn med vanskeligheder indenfor autismspektret. Derudover har eleverne side-diagnoser og problematikker, der gør, at de udvikler sig bedst i et særligt tilrettelagt skoletilbud, hvor behandling prioriteres og vægtes højt.

Personale og undervisning:

A. Beskrivelse af lærere og ledelse

<p>Der er på undervisningstilbuddet ansat 13 folkeskolelærere. Det ses, at det undervisende personales kompetencer dækker folkeskolens linjefag bortset fra biologi, religion, musik og fransk</p>
<p>Lederens navn og funktion samt primære uddannelse: Leder er pædagoguddannet. Leder på Fyrtårnet siden 1.11.2017.</p>
<p>B. Beskrivelse af undervisningen generelt</p>
<p>Forefindes undervisningsplaner indeholdende undervisningstid og -forløb: Ja: X Nej:</p>
<p>Undervises der i fuld fagrække og fuldt timetal: Ja.</p>
<p>Fritagelser for fag, prøver samt lægeerklæringer ved nedsat undervisningstid: Skolen er vejledt og indforståede i reglerne for fritagelser for fag og prøver. Desuden at alle elevers eventuelle nedsættelser af undervisningstiden fordrer en lægeerklæring, der til enhver tid skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.</p>
<p>National trivselsmåling: Fyrtårnet har gennemført den nationale trivselsmåling i april 2017.</p>
<p>Nationale test: Alle Fyrtårnets elever afholder de obligatoriske og frivillige nationale test.</p>
<p>Folkeskolens 9.-klasseprøver: Fyrtårnet havde ved folkeskolens prøver maj/juni 2017 fem elever til folkeskolens afgangsprøver. Eleverne aflagde i gennemsnit 7,7 afgangsprøver med et karaktergennemsnit for de bundne prøver på 5,6. Fyrtårnet har til prøverne maj/juni 2018 tre elever tilmeldt til FP9.</p>
<p>Beskrivelse af undervisningsmidler og materialer, herunder it-udstyr:</p>

Der ses Smartboards i alle klasser, ligesom alle elever har en stationær pc til rådighed. IT er inddraget i alle de observerede lektioner, og skolen råder over en bred vifte af digitale læringsmidler og licenser.

C. Indhentet materiale før tilsynsbesøg:

Der er indhentet følgende dokumenter:

- Oversigt over undervisningspersonalet, herunder lærernes linjefagskompetencer
- Oversigt over elever med angivelse af klasse samt skolealder
- Tre eksempler på elevplaner
- Elevskemaer for alle elever
- Timefordelingsplan for skoleåret 2017/18
- Standpunktskarakterer for 8-10 klasses elever
- Tre eksempler på undervisningsplaner
- Beskrivelse af samarbejdsrelationen med prøveretsskolen
- Liste over afgangselever/ tilmeldte prøver maj/juni 2018

Beskrivelse af forhold for det enkelte barn:

A. Undervisningsstedets notater vedrørende den enkelte

Elevplaner:

Det vurderes, at de indsendte eksempler på elevplaner lever op til bekendtgørelsen om digitale elevplaner. Elevplanerne fremstår tydelige og præcise i sin opstilling af læringsmål og tegn på læring i forbindelse med disse.

B. Magtanvendelse i forbindelse med undervisningen

Hvordan arbejdes der med området:

Fyrtårnet følger Københavns Kommunes vejledning for brugen af magtanvendelser i folkeskolen, og har i en længere periode arbejdet med området, bl.a. har hele personalet gennemgået et omfattende Studio III kursusforløb af tre dages varighed.

Fyrtårnet udarbejder afværgekort og strategier for alle elever, der har været impliceret i en fastholdelse eller føring. Fyrtårnet har også afværgekort for elever, der ikke har været magtanvendelser på, men hvor skolen vurderer, at der er en reel risiko for selvsamme. Her er afværgekortet en vigtig del af det forbyggende arbejde. Skolechefen for Behandlingsskolerne afholder to gange årligt kurser på Fyrtårnet,

hvor hele personalegruppen deltager. Her gennemgås forskellige opmærksomhedspunkter i forhold til den daglige drift og Københavns Kommunes vejledning på området. Herunder gennemgang af de afværgekort og strategier, som Fyrtårnet udarbejder på alle elever, ligesom statistikker på området bliver gennemgået.

Alle nyansatte på Behandlingsskolerne skriver under på, at vejledningen er gennemlæst og forstået.

Beskrivelse af tilsynsbesøg:

A. Observationer af undervisningen

Tilsynet har bestået af et undervisningstilsyn med alle klasser bortset fra en.

Kl. 08.15-09.00

Natur/teknik med A-klassen. Seks elever fra indskolingen undervises af en lærer og to pædagoger. Lektionen indledes med en stillepause på 20 minutter, der styres af en *Timetimer*. Eleverne sidder roligt på deres pladser og enten hygger, eller spiller Minecraft på deres pc. Kl. 08.31 ringer *Timetimeren* og undervisningen begynder. Der tales om de fire årstider og deres respektive kendetegn. Læringsmålene for forløbet er skrevet op på klassens Smartboard. De er fx, ”du skal vide hvordan jorden er inddelt i vejrzoner” eller, ”du skal vide hvordan forskelligt vejr opstår i Danmark”. Der tales om hvor lang tid en årstid varer, og hvilke årstider eleverne bedst kan lide. Eleverne spørger flere gange til pause i løbet af lektionen, og kl. 08.48 gives en kort pause på 5 min. Efter pausen ser eleverne et par korte film om årstidernes skiften på Youtube. Disse illustrerer hvorfor årstiderne skifter, eller viser dette med billeder af landskaber.

KL.09.00-09.45:

Kristendom med C-klassen. Eleverne holder en pause, da tilsynet kommer ind – styret af en *Timetimer* ses det. Klassen består af 7 elever fra femte og sjette klasse, men en elev er fraværende. Lektionen begynder kl. 09.11, og eleverne samles omkring klassens fællesbord. Undervisningen udføres af en lærer og derudover er to pædagoger til stede. Der tales om social retfærdighed, og undervisningen tager udgangspunkt i en Padlet, en interaktiv og dynamisk undervisningsplan – ud fra klassens Smartboard. Dele af eleverne

læser efter tur højt fra tekster om fx ret adfærd, et retfærdigt menneske og social retfærdighed. Der tales om teksterne, og lektionens læringsmål gennemgås. Disse er fx ”at kunne forklare filosofiske citaters betydning og mening”. Citaterne, der kommer fra Platon og Aristoteles, er svære, og det er tvivlsomt, om eleverne forstår dem. Læreren spørger ind til, om eleverne synes læringsmålet er opfyldt, og der svares, at det var lidt svært. Undervisningen afsluttes kl.09.43, da der ikke er tid til næste aktivitet inden pausen.

KL.10.00-10.15

Svømning med D-klassen, der efter oversigten består af fem elever fra 5-7 klasse. Tilsynet informeres af den undervisende lærer om, at tre elever deltager i dagens svømmeundervisning, en elev er syg. Svømmeundervisningen foregår i skolens egen svømmehal, men programmet for lektionen gennemgås dog allerede i klassen, hvorpå eleverne og personalet går over i svømmehallen. Efter afvaskning påbegyndes undervisningen kl.10.08. Eleverne svømmer baner som opvarmning, og dernæst trænes teknikker for udånding under vand.

KL.10.15-10.45

Historie med M-klassen, der består af udskolingselever fra 8-10.klasse. Fire elever undervises af en lærer og to pædagoger. Eleverne arbejder med emnet ”forskelle på den traditionelle og den moderne verden og læringsmål for forløbet ses optegnet på klassens Smartboard. Disse er ”jeg kan beskrive forskelle på den moderne og den traditionelle verden” og jeg kan give forklaringer på de store forandringer i 1700 og 1800 tallet. Eleverne arbejder med opgaver/skriftligt på deres pc. Der er en rolig stemning i lokalet, hvor tre elever arbejder sammen med læreren, og en elev sidder i et afskærmet lokale med en pædagog.

Kl.10.45-11.30

Tysk med S-klassen

5 elever undervises af en lærer og en pædagog. Eleverne udleveres en kort tysk tekst i papirform, og får et par minutter til at læse den. Herefter læser eleverne den højt efter tur – ud fra klassens Smartboard, og oversætter den fra tysk til dansk. Eleverne sidder foran tavlen som i en traditionel skole, og fremstår skolede i forhold til at række hånden op og vente på tur. Undervisningen optager eleverne, der er aktive, og den fremstår synligt veltilrettelagt for eleverne i S-klassen.

Planen for lektionen ses skrevet op på en whiteboardtavle, ligesom læringsmålene også fremgår. Et af målene er fx ”jeg kan oversætte en tysk tekst til dansk”, og et andet er ”jeg kan slå tyske ord op i ordbogen”. Kl.10.56 vises en kortfilm, hvis handling eleverne skal sammenligne med den tyske tekst. Der tales efterfølgende om filmen på dansk. Eleverne færdiggør herefter sætninger på tysk på et udleveret ark. Eleverne benytter ordbøger til opgaven. Tre minutter

før lektionens afslutning tales der kort om læringsmålet omkring at kunne slå op i ordbogen.

Kl. 12.15 -13.00

Dansk med B-klassen, der består af fem elever fra 4-5.klasse. En elev har det svært, og deltager ikke i fællesundervisningen. Dagens program, og læringsmålene for dette, ses skrevet op på klassens Smartboardtavle, og en lærer gennemgår dette. Eleverne skal ifølge programmet læse i 25 minutter, og dette foregår individuelt i egne materialer, styret af en *Timetimer*. En elev må sættes i "gul" og må hjælpes ud af klassen af læreren kl.12.23 grundet frustrationer over at skulle lægge sin iPad væk ved overgangen til undervisningssituationen. Der læses derfor med denne elev i lokalet ved siden af, mens en pædagog bliver tilbage i klassen med de resterende tre elever. Kl. 12.33 hentes en elev midlertidigt af en af skolens psykologer. Efter de 25 minutter skiftes der aktivitet, og eleverne gives en kort pause på 5 min. Eleverne arbejder herefter med kopiark, hvor der skal vælges et rigtigt ord til forskellige sætninger. Ordene er svære, og eleverne må derfor slå dem op i en ordbog.

13.00-14.30

Tilsynsmøde mellem Tilsynsførende og skolens ledelse. På mødet foregår en drøftelse og vidensdeling af nedenstående emner:

Tilsynet gennemgår observationerne på dagen. Det vurderes generelt, at Fyrtårnet har fået implementeret den læringsmålsfokuserede undervisning, der gennemsyrrer al den observerede undervisning på dagen. Tilsynet vurderer, at der fremadrettet bør arbejdes mere med feedback på elevernes læring, se nederst i rapporten, men samtidig at undervisningen, der udføres af roterende faglærere, ser god ud, og beviseligt giver høje faglige resultater. Skolens fysiske rammer har ligeledes fået et løft gennem renovering og flytning af de fleste klasser til Linde Allé 51. S og M klassen, der er forblevet på den gamle matrikel, råder over rigtig gode lokaler.

Tilsynet gennemgår Fyrtårnets faglige resultater fra folkeskolens afgangsprøver maj/juni 2017. Skolen ligger over medianen på alle målte parametre i det samlede dagbehandlingsområdes faglige resultater i København.

Tilsynet orienterer desuden om reglerne skitseret i
hyrdebrev af 16.juli 2016 fra Undervisningsministeriet vedr.
undervisning på interne skoler på dagbehandlingstilbud og
anbringelsessteder

Kort opsummeret kan disse fremstilles således:

Elever, som modtager undervisning i et dagbehandlingstilbud eller
anbringelsessted, skal have undervisning i folkeskolens fulde
fagrække i overensstemmelse med folkeskolelovens almindelige
regler om fag og timetal.

Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor
dagbehandlingstilbuddet eller anbringelsesstedet er beliggende, er
forpligtet til at føre tilsyn med, at undervisningen omfatter
folkeskolens fulde fagrække og opfylder folkeskolelovens
minimumstimetal for undervisningstimer i fagene og krav til
undervisningstidens samlede varighed.

Undervisningstiden for den enkelte elev kan alene nedsættes, hvis
elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af
fuld undervisning.

En elev kan fritages for undervisning i et fag (dog ikke dansk og
matematik) med forældrenes samtykke, hvis eleven har usædvanligt
store vanskeligheder i faget, således at det ikke skønnes
hensigtsmæssigt at give eleven specialundervisning i faget. Eleven
skal i så fald have anden undervisning i stedet for det pågældende
fag.

Kommunalbestyrelsens tilsyn med undervisningen i
dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder omfatter også tilsyn
med, at reglerne om fritagelse af elever for undervisning i enkelte
fag og nedsættelse af undervisningstiden på baggrund af en
lægeerklæring, overholdes.

Tilsynet orienterer ligeledes om revideringen af *Vejledning om
magtanvendelse, nødværge og nødret over for børn og unge i BUF*
Denne er blevet udsendt til Behandlingsskolerne i august måned 2017.
Det anbefales fortsat, at skoleleder sørger for, at alle ansatte
gennemlæser vejledningen.

Det drøftes desuden, hvordan der sikres mindst 45 minutters
bevægelse i hverdagen for hver enkelt elev på Fyrtårnet. Tilsynet
anbefaler i denne anledning Fyrtårnet at overveje at lave faste
bevægelsesbånd med strukturerede bevægelsesaktiviteter om
formiddagen – for bedre og smartere at kunne understøtte kravene om
de 45 minutters daglige bevægelse.

Afslutningsvist orienterer Fyrtårnet om, at fokusområderne for den
næste periode dels vil blive centreret omkring implementeringen af
Meebook platformen og udviklingen af E-sportslinjen, der skal give

dele af elevgruppen mulighed for at lære/blive motiveret på en anden måde dels at arbejde videre med synlig læring og feedback.

Tilsynet:

A. Hvem har foretaget tilsynet
Navn: Søren Berg
Stilling: Pædagogisk konsulent
Kontaktoplysninger: Tlf. 23 26 38 20/ soeber@buf.kk.dk
Dato for tilsyn: 30.11.2017
B. Helhedsindtryk
Vurderinger: Jeg finder, at undervisningen på dagbehandlingstilbuddet fuldt står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen (en specialskole), jf. folkeskolelovens § 40, stk. 1. Fyrtårnet gør et udmærket indtryk på tilsynet, og nedenstående anbefalinger skal læses som en måde at skærpe skolens allerede høje faglighed yderligere.
Pædagogiske anbefalinger for dagbehandlingstilbuddet: Tilsynet anbefaler Fyrtårnet at arbejde videre med at styrke den synlige læringsdimension overfor eleverne, og særligt at få givet eleverne god feedback på deres læring, idet dette ikke ses helt integreret i alle de observerede lektioner. Det ses på tilsynet, at de opstillede læringsmål i de fleste tilfælde forsøges genbesøgt af den undervisende lærer ved lektionens afslutning, men samtidig, at dette bliver for overfladisk og umetodisk en øvelse. Formålet med feedback er, at lukke gabet i elevernes læring, og for at lukke læringsgabet effektivt er det vigtigt og nødvendigt, at arbejde med synlige læringsmål og tegn. Mange af opstillede læringsmål på tilsynsdagen vurderes fine og relevante, men det observeres samtidigt,

at det er svært for lærerne at evaluere dem ordentligt med eleverne. Enten fordi læringsmålene måske er lidt for brede, men ligeledes fordi der mangler systematiske opstillede tegn på læring, som dialogen med eleverne kan flyde ud fra. Læringsmålene skal angive hvor eleverne skal hen, mens feedbacken skal fortælle eleverne, hvor de er nu. Da kan de næste skridt i læringsprocessen planlægges.

Tilsynet anbefaler desuden Fyrtårnet at genoverveje pædagogernes rolle i undervisningen. Det vurderes, at der med Fyrtårnets gode normering er mulighed for, at disse er lidt tættere på eleverne i undervisningssituationerne, så elevernes frustrationer over at indgå i en læringsproces kan forebygges i en højere grad. Det vurderes på tilsynsdagen, at dette vil kunne forbedre lærernes mulighed for at fagundervise.

C. Evt. stillede krav til dagbehandlingstilbuddet, og aftaler mellem tilsynsmyndighed og institution

Ingen

Godkendelse

Dato: 30/11 2017	Tilsynsførende: Søren Berg
Dato: 5/12 2017	Skoleleder af dagbehandlingstilbud: Mohammad Al-Shamri
Kommentarer: Tilsynsrapporten bedes underskrevet af skoleleder og returneret til tilsynsførende samt lægges tilgængeligt på skolens hjemmeside senest 3 uger efter modtagelsen. Det er muligt at vedlægge kommentarer til rapporten. Disse evt. kommentarer indarbejdes ikke i rapporten, men vil fremgå som bilag.	